

Sygn. akt VI RCa 309/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Lech Dłuski (spr.)

Sędziowie: SO Zofia Rutkowska

SR del do SO Andrzej Hinz

protokolant: starszy sekretarz sądowy Katarzyna Czerniecka

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2018 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletnich: **F. G. i M. G. (1)** reprezentowanych przez matkę E. G.

przeciwko **P. G.**

o alimenty

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 25 września 2018

sygn. akt III RC 352/18

1. oddala apelację;

2. nie obciąża powodów kosztami procesu za drugą instancję na rzecz pozwanego.

Sygn. akt VI RCa 309/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z 25 września 2018r. w sprawie III RC 352/18 zasądził od pozwanego P. G. tytułem alimentów na rzecz małoletniego F. G. kwotę 650 zł miesięcznie i M. G. (2) kwotę 600 zł miesięcznie i zobowiązał pozwanego do przekazywania ich matce powodów E. G. z góry do 15 dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Oddalił powództwo w pozostałym zakresie obejmującym wnioski o ustalenie alimentów na poziomie łącznie 1700 zł miesięcznie. Nie obciążył stron kosztami sądowymi, koszty procesu zniósł wzajemnie, wyrokowi w części obejmującej rozstrzygnięcie o ustaleniu alimentów nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Sąd uzasadnił decyzję podając, że w toku postępowania wykazana została potrzeba ustalenia alimentów od pozwanego na utrzymanie powodów. Sąd wskazał na większy zakres realizowania obowiązków wynikających ze sprawowania pieczy nad powodami przez ich matkę, dostrzegł jednocześnie znaczne zaangażowanie pozwanego w obowiązki rodzicielskie.

Analizie poddał możliwości zarobkowe rodziców powodów dostrzegając większe możliwości pozwanego. Za wygórowane natomiast uznał żądanie powodów ustalenia alimentów na poziomie łącznie 1700 zł miesięcznie.

Apelację od tego wyroku złożyli powodowie. Zaskarżyli wyrok w części obejmującej oddalenie powództwa ponad zasądzone kwoty i w zakresie wzajemnego zniesienia kosztów procesu.

Zarzucili naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 135§1 i 2 k.r.o. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nieuwzględnienie przy ustalaniu wysokości alimentów na rzecz małoletnich powodów rzeczywistych możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego, zasądzenie alimentów na rzecz małoletnich powodów w wysokości niewystarczającej na zaspokojenie ich usprawiedliwionych potrzeb oraz nieuwzględnienie w ustalaniu wysokości alimentów osobistych starań matki powodów o ich wychowanie i utrzymanie. Zarzucili również naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 233§1 k.p.c. poprzez dowolną, fragmentaryczną i sprzeczną ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego ocenę zgromadzonego materiału dowodowego w zakresie ustalenia możliwości zarobkowych matki powodów oraz potrzeb powodów, a nadto błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia poprzez przyjęcie, że pozwany samodzielnie zabezpiecza potrzeby powodów w czasie sprawowania nad nimi opieki, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że w kosztach utrzymania powodów uczestniczą rodzice pozwanego i rodzice matki powodów, u których pozwany spotyka się z dziećmi, pominięcie samodzielnego realizowania obowiązków wynikających z bezpośredniej pieczy nad powodami i odseparowania się pozwanego od obowiązków rodzicielskich poza weekendowymi spotkaniami, a także pominięcie zakazu przerwania na małoletnie dzieci konsekwencji rozstania rodziców.

W konsekwencji skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie alimentów w oczekiwanej wysokości, czyli 800 zł miesięcznie na utrzymanie M. G. (1) i 900 zł miesięcznie na utrzymanie F. G. oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za obie instancje według norm przepisanych.

Uzasadnili swoje stanowisko podając, że zasądzone alimenty pozwalają na zabezpieczenie jedynie minimum egzystencji, a to oznacza, że nie przystają do wymagań przepisu art. 135§1 k.r.o. Wskazali, że koszty ich utrzymania są znaczne, a pozwany separuje się od obowiązków rodzicielskich. Podkreślili jego brak zainteresowania wyprawką szkolną, wizytami lekarskimi. Przyznali, że pozwany spędza z nimi czas, jednak ogranicza się do organizowania im atrakcji, podczas gdy obowiązki obciążają wyłącznie ich matkę.

Wskazali również, że nie powinni ponosić negatywnych konsekwencji finansowych rozstania rodziców.

Sąd zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy uznał, że argumenty powodów nie są trafione. Wbrew ich twierdzeniom Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie, zgromadzony w jego toku materiał dowodowy poddał wszechstronnej i zgodnej z zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego ocenie. Sąd odwoławczy dokonał weryfikacji przeprowadzonego postępowania i kończącego je rozstrzygnięcia przez pryzmat zarzutów apelacyjnych. Uznał, że nie mają one możliwości zdyskredytowania rozstrzygnięcia.

Zmiana orzeczenia o alimentach możliwa jest w oparciu o przepis art. 138 k.r.o. uprawniający do ingerencji w rozstrzygnięcie w sytuacji zmiany stosunków, czyli ustalenia zwiększenia potrzeb uprawnionego lub obniżenia możliwości zarobkowych zobowiązanego. W toku postępowania przeprowadzonego przed Sądem Rejonowym wykazane zostało, że zwiększyły się potrzeby powodów, a przede wszystkim zmianie uległ sposób sprawowania opieki nad nimi. Aktualnie znacznie większy zakres obowiązków wynikających ze sprawowania opieki nad powodami obciąża ich matkę, gdyż pozwany tylko kontaktuje się z dziećmi, nie sprawuje opieki w stopniu zbliżonym do tego, jaki obciąża matkę powodów.

Nie da się jednak przyjąć, by zmiana ta uzasadniała ustalenie alimentów na poziomie oczekiwanym przez powodów. W ocenie Sądu Okręgowego koszt utrzymania powodów wynosi około 800 – 900 zł miesięcznie w odniesieniu do każdego powoda. Zaprezentowane przez ich matkę koszty ich utrzymania prezentują się niewiarygodnie. Wskazała ona bowiem, że jej wynagrodzenie wynosi 2000 zł netto miesięcznie i otrzymuje od pozwanego na utrzymanie powodów kwotę 1000 zł miesięcznie. Zaprezentowane koszty utrzymania dzieci natomiast wykraczają ponad 2000 zł miesięcznie. Uwzględnienie niezbędnego zakresu kosztów utrzymania matki powodów i kosztów utrzymania mieszkania, czy transportu prowadzi do wniosku, że twierdzenia te są nielogiczne. Zaprezentowane wydatki na ich utrzymanie sugerują komfortowy standard finansowy, co jednak stoi w opozycji do przedstawionego budżetu. W ocenie Sądu więc matka powodów nie jest w stanie przeznaczyć na ich utrzymanie kwoty wyższej niż łącznie 1700 zł miesięcznie.

Podkreślić natomiast należy, że oboje rodzice są zobowiązani do alimentowania powodów. Alimenty pochodzące od pozwanego nie muszą być więc w takiej wysokości, by zabezpieczyć ich usprawiedliwione potrzeby. Powodowie podkreślali w apelacji, że zasądzone alimenty pozwalają na wyłącznie podstawowe utrzymanie, jednak uwzględnić należy, że poza alimentami przekazywanymi przez pozwanego zabezpiecza on utrzymanie powodów w czasie sprawowania nad nimi opieki, nadto odpowiednią kwotę na ich utrzymanie zobowiązana jest przeznaczać ich matka. Istotne są proporcje obowiązków mieszczących się w pojęciu alimentacji. Powodowie korzystają z większego zakresu osobistych nakładów pracy matki, a zatem w proporcjonalnie większym zakresie powinni korzystać z finansowego zabezpieczenia ze strony pozwanego. Sytuacja ta nie uzasadnia jednak pełnego obciążenia pozwanego kosztami ich utrzymania.

Nie ma również istotnego znaczenia fakt partycypowania w pewnych wydatkach związanych z utrzymaniem powodów przez dziadków powodów. Nie są oni zobowiązani alimentacyjnie wobec powodów, niemożliwe jest badanie w tym postępowaniu zakresu zabezpieczania potrzeb powodów przez inne osoby niż rodzice. Dokonanie nakładów na utrzymanie powodów stanowi niewątpliwie wsparcie, jednak bez istotnego znaczenia dla ustalenia obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec dzieci.

W konsekwencji Sąd odwoławczy po analizie postępowania przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy i argumentów przedstawionych przez powodów w apelacji uznał, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy i nie wymaga ingerencji, gdyż alimenty zasądzone od pozwanego w kwocie łącznie 1250 zł miesięcznie są adekwatne do sytuacji, zaś orzeczenie o kosztach jest konsekwencją tego rozstrzygnięcia. Orzekł więc na podstawie art. 385 k.p.c. o oddaleniu apelacji.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd orzekł o nieobciążaniu powodów kosztami procesu za drugą instancję na rzecz pozwanego. Sąd uznał, że niezasadne byłoby obciążanie powodów kosztami ze względu na zasady współzycia społecznego.